

УДК 811.161.1'42

DOI 10.31651/2076-5770-2018-2-86-93

ORCID 0000-0002-9795-5035

ВЕЛІВЧЕНКО Валентина Федорівна,
кандидат філологічних наук,
доцент кафедри англійської філології
Черкаського національного університету
імені Богдана Хмельницького
e-mail: velivchenko@cdu.edu.ua

ОСОБЛИВОСТІ КОНСТРУЮВАННЯ ЗМІСТУ ПОЛІТИЧНОГО МЕДІАДИСКУРСУ (на прикладі англомовних політичних медіатекстів)

У цій статті з'ясовуються особливості конструювання змісту політичного медіадискурсу російського інтернет-ресурсу sputniknews.com за вересень 2016 року, представленого англомовними політичними медіатекстами, в яких йдеться про події в Україні. Стаття доводить, що конструювання змісту проаналізованих медіатекстів типово опирається на цілеспрямоване оперування інформацією, що здійснюється продуцентом (відправником) повідомлення у різний спосіб та різними засобами – це, зокрема, підтасовка фактів, їх часткова деформація, зсув у межах семантичного поля поняття, спрощення поняття та стереотипізація. Спотворенню інформації сприяє і сама форма її подання – твердження, повторення, фрагментація, терміновість, сенсаційність та відсутність альтернативи (джерел інформації або точки зору). Конструювання змісту політичних медіатекстів у такий спосіб забезпечує продуценту (відправнику) повідомлення можливість подавати конкретні факти, політичні події та саму соціальну реальність у потрібному світлі, приховано нав'язуючи чи нав'язуючи одержувачу повідомлення певне (потрібне) розуміння сприйнятого.

Ключові слова: політичний медіадискурс, політичний медіатекст, конструювання змісту, оперування інформацією, спотворення інформації, маніпуляція.

Постановка проблеми. Політичний медіадискурс, поширюючи політичні погляди й переконання, не лише диверсифікує джерела інформації, а й інтегрує інформаційний простір в єдину систему потужного маніпулятивного впливу на суспільну свідомість. Лінгвістичні особливості політичного медіадискурсу віддзеркалюють його комплексну природу, забезпечену наявністю трьох взаємопов'язаних площин його (як і будь-якого іншого різновиду дискурсу) об'єктивації – когнітивної, комунікативної (мовної) і прагматичної, кожна з яких представлена відповідними характеристиками. Тож процедура лінгвістичного аналізу політичного медіадискурсу має бути обов'язково комплексною, тобто такою, що враховує взаємопов'язаність характеристик усіх трьох площин. Таку процедуру аналізу здатна забезпечити когнітивно-дискурсивна наукова парадигма, наразі панівна у сучасній лінгвістиці.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Багатогранне наукове вивчення політичного дискурсу представлено соціологічними (наприклад, В. В. Петренко, Р. М. Блакар та ін.), політологічними (наприклад, С.-В. О. Кривенко, Я. Чайковський та ін.), PR-технологічними (наприклад, Т. Ю. Ковалевська, Г. Г. Почепцов та ін.) та лінгвістичними розвідками (наприклад, Н. В. Кондратенко, Т. М. Ващук та ін.). Сучасні лінгвістичні студії зосереджуються на аналізі особливостей мовного втілення контенту політичного (медіа)дискурсу (наприклад, А. П. Загнітко, А. А. Найчук та ін.), на його інтертекстуальності (Л. Б. Нагорна, П. Б. Паршин та ін.), прецедентності й симпліфікаційності (наприклад, О. К. Павлова, О. М. Чадюк та ін.), а також на його лінгвопрагматичних характеристиках (наприклад, Г. В. Касіян, та ін.), зокрема на впливовості та маніпулятивній спрямованості (наприклад, О. П. Косенко, В. В. Лойко, О. Л. Михалева та ін.). Проте здійснені розвідки особливостей функціонування політичного медіадискурсу все ще далекі від своєї вичерпності.

Метою цієї статті є розкриття особливостей конструювання змісту політичного медіадискурсу, для чого аналізується когнітивна площина його об'єктивності в її взаємопов'язаності з прагматичною та комунікативною (мовною) площинами. Аналіз когнітивної площини представлений описом особливостей конструювання змісту проаналізованих англійських політичних медіатекстів, в яких йдеться про події в Україні, що представляють політичний медіадискурс російського інтернет-ресурсу *sputniknews.com* за вересень 2016 року.

Наукова новизна статті визначена її внеском у лінгвокогнітивні, лінгвопрагматичні та дискурсивні дослідження, зокрема ті, що аналізують маніпулятивний компонент комунікативного процесу, притаманний політичному медіадискурсу. Представлена у статті інформація стосовно типових прийомів спотворення інформації може бути використана для протидії анти-українській пропаганді російських ЗМІ.

Виклад основного матеріалу. Мова виконує низку функцій, дві з яких визнаються базовими – це функція комунікативна та функція когнітивна (мислетворча, гносеологічна, пізнавальна). Комунікативна функція мови уможливорює й забезпечує процес міжособистісного спілкування, а когнітивна функція мови уможливорює й забезпечує формування та формулювання думки, яка не лише виражається словом, а й здійснюється в ньому. Тобто, мова, матеріалізуючи уявлення людини про навколишній світ, забезпечує не лише отримання й узагальнення знань про цей світ, а й фіксацію та змінюваність таких знань.

Мовні одиниці як концептуалізатори навколишнього світу, виформовують мовну картину світу людини. Ця картина, будучи по своїй суті омовленою моделлю світу, не лише безпосередньо пов'язана зі світоглядом і переконаннями людини, а й здатна впливати, іноді кардинально, і на світогляд, і на переконання. Це означає, що світоглядні зміни та зміни у переконаннях людини відбуваються не лише з об'єктивних причин, тобто як реакція людини на зміни у навколишньому світі, а й із причин суб'єктивних, тобто як результат змін, внесених у мовну картину світу людини. Тому цілеспрямоване, зокрема маніпулятивне, використання мови здатне не лише регулювати, а й корегувати або повністю змінювати свідомість і світогляд людини та суспільства в цілому, оскільки механізм реакції людини на слово є таким самим, як і механізм її реакції на сигнали, які надходять до неї від її органів чуття. Тобто, механізм сприймання людиною відчуття як реального сигналу, який надходить із навколишнього середовища, переноситься нею і на сприймання слова, а також на образ або поняття, сприйняті через і завдяки цьому слову. Тому словесно створений образ, який є суто віртуальним, сприймається людиною, як реальний і в подальшому переноситься нею у реальний світ [1, с. 5].

Розуміння того, що змістове наповнення повідомлення першочергово залежить не стільки від ужитих мовних одиниць, скільки від продуцента (відправника) повідомлення висвітлює вирішальну роль людини, яка усвідомлено й цілеспрямовано використовує мову для досягнення конкретної комунікативної мети. Цією метою може бути як інформування, тобто висвітлення певних подій і явищ, так і просування або пропагування певних ідей і думок, а також активація потрібних емоцій і почуттів, що здійснюється з оперттям на стереотипи, які або уже є у свідомості одержувача повідомлення, або спеціально впроваджуються в його свідомість за допомогою різноманітних номінативних, аксіологічних і риторичних мовних засобів. Це означає, що можливості мовних одиниць використовуються продуцентом повідомлення для того, щоб нав'язати одержувачу цього повідомлення певне уявлення про дійсність, запрограмувати його на певне ставлення до неї, що завжди викликає певні емоційні реакції, які можуть кардинально відрізняються від тих, що могли б сформуватися у його свідомості самостійно, без «допомоги» ззовні. Отже, слугуючи одночасно і засобом вираження думки, і інструментом її формування, мовні одиниці отримують здатність ставати інструментом здійснення цілеспрямованого впливу на свідомість для поширення певних поглядів і переконань [1, с. 4].

Сучасне експансивне використання ЗМІ, у тому числі й мережі Інтернет, інтегрує інформаційний простір та перетворює його в єдину систему потужного маніпулятивного впливу, мовним утіленням якого постають політичні медіатексти. Змістове наповнення таких текстів демонструє яскраво виражену технологічність, тобто побудову за певними

техніками й технологіями, які забезпечують цілеспрямоване привнесення у свідомість одержувача повідомлення необхідної концептуальної інформації, яка не стільки висвітлює, скільки викривляє певні факти дійсності. Як результат, у свідомість одержувача повідомлення імплантуються або з неї вимиваються певні ідеї та цінності. Тому сучасні політичні медіатексти є не просто наративами, що віддзеркалюють реальну дійсність. У переважній більшості випадків основне їх призначення полягає в цілеспрямованому створенні позитивного або негативного іміджу конкретної людини, події або цілої країни. І такий імідж як суто віртуальна дійсність може кардинально відрізнятися від реальності.

Політичні медіатексти здатні як змінювати, так і руйнувати наявні у свідомості людини стереотипи, які є, за К. Юнгом, сталими, оцінними й узагальненими уявленнями про будь-що: конкретну державу, її керівництво, внутрішню та зовнішню політику цієї держави, певну подію тощо.

Проаналізовані англомовні політичні медіатексти, в яких йдеться про події в Україні, що представляють політичний медіадискурс російського інтернет-ресурсу *sputniknews.com* за вересень 2016 року, належать до трьох рубрик: *Europe* (157 текстів), *Politics* (71 текст) і *World* (42 текстів). Кожна з цих рубрик має свої домінуючі теми щодо висвітлення подій в Україні, а саме:

- у рубриці *Europe* це зустрічі у Нормандському форматі у зв'язку з подіями на сході України; стосунки між Україною та країнами західної Європи і МВФ; події на території України; висловлення та дії українських політиків; санкції ЄС проти Росії у зв'язку з подіями в Україні;

- у рубриці *Politics* це події на сході України; Мінські угоди у зв'язку з цими подіями; санкції проти Росії у зв'язку з цими подіями; Росія на міжнародній арені у зв'язку з подіями в Україні; стосунки між Україною та Росією, без їх віднесеності до подій на сході України і в Криму;

- у рубриці *World* це розслідування трагедії малайзійського літака рейсу МН-17, що трапилася над територією України; міжнародні зв'язки та співпраця Росії з іншими країнами у зв'язку з подіями в Україні; опис міжнародних подій (саміт Великої двадцятки, засідання Генеральної Асамблеї Ради Європи, НАТО і т.п.) у зв'язку з подіями в Україні; стосунки України і США та їх співпраця у протидії агресії Росії.

Здійснений аналіз когнітивної площини політичного медіадискурсу російського інтернет-ресурсу *sputniknews.com* за вересень 2016 року свідчить про те, що конструювання змісту його медіатекстів типово опирається на оперування інформацією, що є усвідомленим і цілеспрямованим її перетворенням. Це означає, що проаналізовані медіатексти не просто інформують одержувача повідомлення про конкретні факти, політичні події та саму соціальну реальність, а подають їх у потрібному світлі або певним чином їх інтерпретують, приховано нав'язуючи чи навіюючи одержувачу повідомлення певне (потрібне) розуміння сприйнятого.

Оперування інформацією найчастіше представлене її спотворенням, яке, за Є. Доценком [2, с. 43], може мати такі різновиди, як підтасовка фактів, їх часткова деформація, зсув у межах семантичного поля поняття, спрощення поняття та стереотипізація. Спотворенню інформації сприяє і сама форма її подання, котрою може бути твердження, повторення, подрібнення (фрагментація), терміновість, сенсаційність та відсутність альтернативи (альтернативних джерел інформації або альтернативної точки зору).

Тож конструювання змісту проаналізованих медіатекстів корелює та є спрямованим на досягнення головної мети політичного медіадискурсу – здійснення впливу, почасти прихованого (маніпулятивного), на одержувача повідомлення з метою формування або зміни його світогляду. Причому чим прихованішим є спотворення інформації, тим сильнішим виявляється маніпулятивний вплив на свідомість одержувача повідомлення [3, с. 249]. Наведемо конкретні приклади.

Найчастіше спотворення інформації досягається шляхом часткової деформації фактів та кумуляції дрібних відхилень від правди, що «поляризує» надану інформацію, приховано виформовуючи потрібне ставлення до неї (у наведених нижче прикладах (1) і (2) це ставлення є негативним).

(1) *“to free men caught up in the first wave of mobilization in 2014, who have since been tricked into endless contract service”* [4], – де стверджується, що мобілізовані в армію українці мають безстрокові контракти, а далі у цьому медіатексті українські контрактників названі *indefinite contract servicemen*, хоча відомо, що кожен контракт має чітко встановлений термін своєї дії.

(2) *“In fact, the 7th wave of mobilization, rumors about which are circulating among social networks and Ukrainian forums, has not been announced for one simple reason: there's nobody else to take in”* [там само], – де стверджується, що нова хвиля мобілізації в Україні не розпочата із-за відсутності тих, кого можна мобілізувати, хоча справжня причина полягає в тому, що українське військо більше не потребує контрактників, яких вже має достатньо.

Зсув у межах семантичного поля поняття, тобто подання малозначущого факту як головного (може бути і навпаки – подання головного як малозначущого) спостерігаємо у (3):

(3) *“Head of the self-proclaimed Donetsk People's Republic (DPR) Alexander Zakharchenko said that Ukraine is responsible for shot down of Malaysia Airlines flight MH17 in 2014”* [5], – де йдеться про те, що керівник невизнаної самопроголошеної ДНР висловлює думку, аналогічну офіційній позиції РФ, що створює ілюзію істинності та загальної визнаності цієї позиції.

Спотворення наданої інформації досягається також і шляхом маніпулювання смислами й поняттями, для чого широко використовуються як політичні евфемізми (4), так і терміни (5) і (6), значення яких може бути відомим або невідомим одержувачу повідомлення, проте головною в обох випадках є магічна дія термінів на свідомість – такі мовні одиниці завжди «заряжені» авторитетом науки.

(4) *“The Russian Defense Ministry cast doubt on the conclusions of the investigators”* [6], – де політичний евфемізм *cast doubt* заміщує дієслово *denied*.

(5) *“The United States and the European Union imposed several rounds of sanctions on Russia over ... Crimea's secession from Ukraine and reunification with Russia”* [7], – де термін *reunification (with Russia)* спотворює реальність факту анексії Криму Росією.

(6) *“Rekas pointed to political and economic repercussions of the fact that about five million Ukrainians currently work in Poland on a permanent basis”* [6], – де термін *repercussions*, незрозумілий пересічному одержувачу повідомлення, надає висловленій думці серйозності й науковості.

Якщо надана інформація подається як спрощена або стереотипізована, то це позбавляє одержувача повідомлення від необхідності прикладати додаткові зусилля для її осмислення. Значна привабливість такої інформації полягає і в тому, що продуцент (відправник) повідомлення знімає всі застереження, які можуть виникнути в одержувача повідомлення, пропонуючи йому готове рішення, подане як реальний факт, що й усуває можливість незгоди або критичного аналізу змісту сприйнятого. Наприклад:

(7) *“Flight MH17 crashed with 298 people on board on July 17, 2014 in eastern Ukraine, while en route to Kuala Lumpur from Amsterdam, leaving no survivors”* [8], – де інформація про збитий літак рейсу МН-17 подається максимально спрощено: сухим переліком фактів, супроводжуваних терміном-запозиченням *en route* як аттрактором.

Спрощення наданої інформації досягається і шляхом її подання у короткій та динамічній формі твердження – це форма, яка виключає сумніви та не передбачає жодного обговорення, адже те, що підлягає обговоренню, втрачає правдоподібність. У разі повторення твердження, воно отримує додаткову вагу та переконливість, перетворюючись на нав'язливу ідею. Остання, знищуючи альтернативу, стає перепоною на шляху живої думки, зводячи до мінімуму процес мислення в одержувача інформації.

Наведені нижче приклади (8) і (9) ілюструють спосіб подання інформації, за якого ні доведення правдивості наданих фактів, ні можливість їх обговорення (тобто їх ставлення під сумнів) не передбачаються.

(8) *“It is too early to make any conclusions on the crash of the MH17 airliner in eastern Ukraine, as the investigation has not finished”* [9].

(9) *“Unwilling to recognize and apologize for the crimes of wartime nationalists that have become deified in contemporary Ukraine”* [10].

Ще одним дієвим способом спрощення наданої інформації є її фрагментація (подріблення), що досягається низкою різних технічних прийомів. Це, зокрема, розбиття медіатексту на окремі частини, розміщення таких частин у різних місцях медіадискурсу, включення у медіатекст реклами, а також надання інформації статусу невідкладності (терміновості) та/або сенсаційності.

Терміновість інформації значно підсилює її маніпулятивні можливості, адже щоденне, а то й щогодинне її оновлення позбавляє її будь-якої постійної структури, оскільки одне повідомлення швидко витісняється іншим, новішим. Таке подання інформації значно ускладнює або навіть унеможливує її повне осмислення й розуміння одержувачем повідомлення.

Яскравим прикладом терміновості подання інформації є оприлюднення висновків незалежної міжнародної комісії із розслідування катастрофи малайзійського літака рейсу МН-17: перший медіатекст проаналізованого політичного медіадискурсу з'явився 28.09.2016 о 13:58, а потім, до кінця цього самого дня з'явилося ще 15 медіатекстів із загальної кількості 21, тобто, 71% медіатекстів, які з'явилися у проаналізованому політичному медіадискусі 28.09.2016, містили інформацію на одну й ту саму тему.

Сенсаційність інформації виявляється в тому, що певній події надається така важливість та унікальність, що вона цілеспрямовано й постійно утримується у фокусі уваги одержувача повідомлення, хоча це і не означає, що одержувач повідомлення отримує повну й вичерпну інформацію про цю подію. При цьому саме сенсаційність уможливує як замовчування, так і приховування певної важливої події, або ж навпаки – уможливує припинити скандал, який вже вичерпався і про який вже слід забути. Наприклад:

(10) **EXCLUSIVE:** *Dusseldorf, Moscow “Maintain Bilateral Ties” Despite Sanctions* [11], – де інформація про інформативно неважливу подію отримує додаткову вагу завдяки слову *exclusive*, написаному великим літерами перед заголовком медіатексту.

Успіх маніпулятивного впливу на свідомість одержувача повідомлення часто залежить від того, наскільки повно вдається його ізолювати від стороннього впливу. Тому продуцент (відправник) повідомлення докладає спеціальні зусилля для того, щоб унеможливити альтернативність думки або альтернативність джерел інформації. Із цією метою для одержувача повідомлення створюється ілюзія незалежності та плюралізму каналів інформації, для чого продуцент (відправник) повідомлення спеціально вдається до видимості різноманіття ЗМІ, хоча насправді всі ці ЗМІ підпорядковані спільній головній меті та спільній настанові (що також уможливує й замовчування інформації).

Для прикладу, звернемося до медіатексту *Russian Foreign Ministry to Summon Dutch Ambassador Over MH17 Probe Report* [12]. Інформуючи про висновок міжнародної комісії щодо збитого малайзійського літака рейсу МН-17, цей медіатекст наводить лінк, який відсилає до джерела цього висновку, хоча насправді цей лінк веде до іншого медіатексту цього самого сайту [9] – у ньому повідомляється про негативне ставлення міністра закордонних справ РФ до висновку міжнародної комісії. Тобто, інформація про офіційний висновок міжнародної комісії фактично замовчується, а висловлене міністром закордонних справ РФ негативне ставлення до цього висновку тиражується, для чого усвідомлено створюється ілюзія різноманітності джерел інформації.

Підпорядкованість спільній меті має місце і при обмеженості тематики медіатекстів, тобто, коли продуцент (відправник) повідомлення інформує лише про ті події або проблеми, які мало чим або лише опосередковано зачіпають суть головної настанови, як, наприклад, у (11):

(11) **“He was echoed by RT correspondent Murad Gazdiyev, who quoted Almaz-Antey experts as saying that it was the shape of the missile's fragments which helped the experts finally establish the type of the missile itself”** [13], – де альтернативним джерелом інформації подається інший російський новинний портал *RT*.

Тож результати здійсненого аналізу когнітивної площини об'єктивації політичного медіадискурсу англомовного інтернет-ресурсу *sputniknews.com* дають всі підстави стверджувати, що конструювання змісту його медіатекстів, в яких йдеться про події в Україні, типово опирається на оперування інформацією, що спотворює факти, політичні

події та соціальну реальність. Саме технологічність політичних медіатекстів уможлиблює й забезпечує політичному медіадискурсу здійснення прихованого (маніпулятивного) впливу на суспільну свідомість.

Висновки. Отже, політичний медіадискурс англomовного інтернет-ресурсу *sputniknews.com*, як і будь-який інший різновид дискурсу, є комплексним феноменом, який має три взаємопов'язані площини своєї об'єктивації: когнітивну, комунікативну (мовну) і прагматичну, кожна з яких представлена відповідними характеристиками. Тому аналіз такого дискурсу має бути обов'язково комплексним, здатним найповніше розкрити його комплексну сутність. За отриманими даними аналізу когнітивної площини політичного медіадискурсу, представленого 270 англomовними політичними медіатекстами трьох рубрик (*Europe, Politics, World*), в яких йдеться про події в Україні, конструювання змісту медіатекстів типово опирається на оперування інформацією як її цілеспрямованого спотворення. Здійснюване продуцентом (відправником) повідомлення у різні способи та різними засобами, таке спотворення інформації забезпечує як певну інтерпретацію конкретних фактів, політичних подій та соціальної реальності в цілому, так і приховане (маніпулятивне) нав'язування їх певного розуміння з метою впливу на свідомість одержувача повідомлення і суспільну свідомість загалом.

Перспективу подальших досліджень убачаємо в аналізі двох інших взаємопов'язаних площин об'єктивації політичного медіадискурсу – комунікативної (мовної) та прагматичної.

Список використаної літератури

1. Велівченко В. Ф., Велівченко В. О. Мова як засіб впливу на свідомість : навч. посіб. для студентів вищ. навч. закл. / В. Ф. Велівченко, Велівченко В. О. – Черкаси : Видавець ФОП Гордієнко Є. І., 2017. – 122 с.
2. Доценко Е. Л. Психология манипуляции: феномены, механизмы и защита / Е. Л. Доценко. – М. : Речь, 2003. – 304 с.
3. Пальшина О. М. Вплив національних засобів масової інформації на зовнішню політику Сполученого Королівства Великобританії та Північної Ірландії / О. М. Пальшина // *Studia Linguistica* ; зб. наук. праць. – Київ. ун-т, 2009. – Вип 3. – С. 248–252.
4. Kiev Fears Mass Desertion From the Army as Donbass Campaign Sputters [Electronic source] / Access mode : <https://sputniknews.com/europe/20160929/1045828345/ukraine-mass-desertion-fears.html>
5. DPR Head Denies Donbass Militias' Involvement in MH17 Flight Crash [Electronic source] / Access mode : <https://sputniknews.com/europe/20160929/1045827108/mh17-dpr-militias.html>
6. Scrapping EU Visas for Ukrainians Would Be "Political Suicide for Poland" [Electronic source] / Access mode : <https://sputniknews.com/europe/20160930/1045870070/ukraine-eu-visa-regime.html>
7. West, Russia Should Develop Strategic Partnership – Former NATO Chief [Electronic source] / Access mode : <https://sputniknews.com/politics/20160930/1045854325/west-russia-strategic-partnership.html>
8. Blame and Bias: MH17 Plane Crash Investigation's Goal is "to Discredit Russia" [Electronic source] / Access mode : <https://sputniknews.com/world/20160930/1045878229/russia-ukraine-investigation-plane-crash.html>
9. Making Conclusions on MH17 Crash Premature as Probe Ongoing – Lavrov [Electronic source] / Access mode : <https://sputniknews.com/world/20160930/1045872311/lavrov-mh17-crash.html>
10. Just Say Sorry: Poroshenko Dodges Ukrainian Nationalists' Holocaust Culpability [Electronic source] / Access mode : <https://sputniknews.com/europe/20160930/1045877299/ukraine-israel-diplomatic-scuffle-over-holocaust.html>
11. EXCLUSIVE: Dusseldorf, Moscow "Maintain Bilateral Ties" Despite Sanctions [Electronic source] / Access mode : <https://sputniknews.com/world/20160923/1045615933/russia-germany-relations-sanctions.html>
12. Russian Foreign Ministry to Summon Dutch Ambassador Over MH17 Probe Report [Electronic source] / Access mode : <https://sputniknews.com/politics/20160930/1045888418/mh17-report-dutch-ambassador.html>
13. MH17 Crash: Dutch Investigators Turn Blind Eye to Russian Data [Electronic source] / Access mode : <https://sputniknews.com/world/20160929/1045824406/plane-crash-ukraine-investigation-russia.html>

References

1. Velivchenko, V. F. & Velivchenko, V. O. (2017). *Language as a Means of Influencing Consciousness*. Cherkasy (in Ukr.).
2. Dotsenko, Ye. L. (2003). *Psychology of Manipulation: Phenomena, Mechanisms, and Protection*. Moscow: Rech (in Russ.).
3. Palshyna, O. M. (2009). *Influence of National Media on Foreign Policy of the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland*. K. : (in Ukr.).
4. *Kiev Fears Mass Desertion From the Army as Donbass Campaign Sputters* [Electronic source] / Access mode : <https://sputniknews.com/europe/20160929/1045828345/ukraine-mass-desertion-fears.html>
5. *DPR Head Denies Donbass Militias' Involvement in MH17 Flight Crash* [Electronic source] / Access mode : <https://sputniknews.com/europe/20160929/1045827108/mh17-dpr-militias.html>

6. *Scrapping EU Visas for Ukrainians Would Be "Political Suicide for Poland"* [Electronic source] / Access mode : <https://sputniknews.com/europe/20160930/1045870070/ukraine-eu-visa-regime.html>
7. *West, Russia Should Develop Strategic Partnership – Former NATO Chief* [Electronic source] / Access mode : <https://sputniknews.com/politics/20160930/1045854325/west-russia-strategic-partnership.html>
8. *Blame and Bias: MH17 Plane Crash Investigation's Goal is "to Discredit Russia"* [Electronic source] / Access mode : <https://sputniknews.com/world/20160930/1045878229/russia-ukraine-investigation-plane-crash.html>
9. *Making Conclusions on MH17 Crash Premature as Probe Ongoing – Lavrov* [Electronic source] / Access mode : <https://sputniknews.com/world/20160930/1045872311/lavrov-mh17-crash.html>
10. *Just Say Sorry: Poroshenko Dodges Ukrainian Nationalists' Holocaust Culpability* [Electronic source] / Access mode : <https://sputniknews.com/europe/20160930/1045877299/ukraine-israel-diplomatic-scuffle-over-holocaust.html>
11. *EXCLUSIVE: Dusseldorf, Moscow "Maintain Bilateral Ties" Despite Sanctions* [Electronic source] / Access mode : <https://sputniknews.com/world/20160923/1045615933/russia-germany-relations-sanctions.html>
12. *Russian Foreign Ministry to Summon Dutch Ambassador Over MH17 Probe Report* [Electronic source] / Access mode : <https://sputniknews.com/politics/20160930/1045888418/mh17-report-dutch-ambassador.html>
13. *MH17 Crash: Dutch Investigators Turn Blind Eye to Russian Data* [Electronic source] / Access mode : <https://sputniknews.com/world/20160929/1045824406/plane-crash-ukraine-investigation-russia.html>

VELIVCHENKO Valentyna Fedorivna,

Candidate of Philological Sciences, Associate Professor of The Department of English Philology at Bohdan Khmelnytsky National University of Cherkasy
e-mail: velivchenko@cdu.edu.ua

**PECULIARITIES OF THE CONTENT CONSTRUCTING
OF POLITICAL MEDIA DISCOURSE
(on the example of English-language political media texts)**

Abstract. Introduction. *This article explains the peculiarities of the content constructing of the political media discourse of the Russian Internet resource sputniknews.com for September 2016, represented by English-language political media texts about events in Ukraine.*

Purpose. *The purpose of the article is to disclose peculiarities of the content constructing of the political media discourse in question via the analysis of the cognitive plane of its objectification.*

Results. *The article holds that the political media discourse is a complex phenomenon that has three planes of its objectification: cognitive, pragmatic, and communicative (linguistic). The analysis of its cognitive plane accomplished as the analysis of the content of its political media texts enables to disclose peculiarities of their content constructing. The article proves that this constructing is typically based on a purposeful manipulation of information on behalf of the message author (sender). It is done in different ways and by various means – by faking facts, by their partial distortion, by a shift within the concept semantic field, by the concept simplification, and by stereotyping. The very form of facts presentation also contributes to information distortion – it can be statement, repetition, fragmentation, breaking news, sensation, and non-alternativity (of information source or of view point). Such a content constructing, typical of the analyzed political media texts, enables the message author (sender) to present concrete facts, political events and the very social reality in the right light, suggesting or imposing on the message recipient a certain (necessary) understanding of what is perceived.*

Originality. *Originality of this article is provided by a complex approach to the analysis of the political media discourse. The article contributes to the discourse analysis, in particular to the studies of its cognitive and linguistic-cognitive characteristics.*

The perspective of the problem under discussion can be seen in the analysis of interrelated pragmatic and communicative (linguistic) planes of the political media discourse objectification.

Conclusion. *Thus, according to the obtained data, the content constructing of English-language political media texts about events in Ukraine, which represent the political media discourse of the Russian Internet resource sputniknews.com for September 2016, is typically based on manipulation of information. Accomplished by the message author (sender) in different ways and by various means, manipulation of information results in various interpretations of concrete facts, political events and social reality with the purpose to suggest or impose on the message recipient a certain (necessary) understanding, which is, in fact, a manipulative impact on public consciousness.*

Key words: *political media discourse; political media text; content constructing; manipulation of information; distortion of information; manipulation.*

*Надійшла до редакції 09.10.18
Прийнято до друку 12.10.18*